

ปัญหาการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวน

กับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย¹

ร.ต.อ.จักรณรงค์ พรหมจันทร์²

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาความหมาย แนวคิด และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย เมื่อมีการประกาศใช้พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ออกมาใช้บังคับ ทำให้ผู้เสียหายมีสิทธิแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ไม่ว่าความผิดดังกล่าวจะได้กระทำความผิดในท้องที่ใด โดยให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับคำร้องทุกข์ดังกล่าวมีอำนาจสอบสวนและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสรุปสำนวนการสอบสวนทำความเข้าใจความเห็นเสนอพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลต่อไป เมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับทำให้การดำเนินคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ของพนักงานสอบสวนเปลี่ยนแปลงไปหลายประการ โดยเฉพาะการรับแจ้งความร้องทุกข์ ซึ่งแต่เดิมผู้เสียหายจะต้องร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ความผิดเกิดขึ้น อ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของตน และพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่ในปัจจุบันนี้ ในคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้เสียหายสามารถร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้ทุกท้องที่ และสามารถร้องทุกข์ผ่านช่องทางระบบออนไลน์ได้อีกด้วย อันเป็นการบรรเทาผลร้ายและเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียหายได้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษาในปัญหาในข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ประกอบกับ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานสอบสวน ปรากฏว่า ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว ยังมีกฎหมาย และระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้อง การรวบรวม

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหาการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สุขสมชัย สุทธิบดี และคณะกรรมการสอบ คือ ศาสตราจารย์พิเศษปัญญา สุทธิบดี และรองศาสตราจารย์ ประเทือง ธนียผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พยานหลักฐาน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยพบว่ามีปัญหาอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

ประการแรก ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วางหลักไว้ว่า ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งเกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

จากปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนดังกล่าว เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เนื่องจากปัจจุบันนี้ พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566 ออกมาใช้บังคับ โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้กำหนดให้ประชาชนสามารถแจ้งความร้องทุกข์เกี่ยวกับความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีต่อพนักงานสอบสวนได้ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนได้ แต่ปรากฏว่าในประเด็นเกี่ยวกับอำนาจในการพิจารณาตัดสินของศาลนั้น ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้เฉพาะกรณีที่เมื่อมีความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลนั้น ซึ่งในการฟ้องคดีต่อศาลนั้นพนักงานสอบสวนจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการแห่งท้องที่ที่ความผิดได้เกิดขึ้นเพื่อฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี

ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเด็นดังกล่าวข้างต้นคือ เมื่อพนักงานสอบสวน เห็นว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว และได้สรุปสำนวนการสอบสวนและทำความเห็นเสนอไปยังพนักงานอัยการ และได้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการแห่งท้องที่ที่ความผิดได้เกิด อ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้น แต่ปรากฏว่า พนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวน เนื่องจาก เป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งในการส่งสำนวนการสอบสวนจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้ต้องหา หรือส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมหมายจับแนบไป แต่ในการปฏิบัติหน้าที่จริง ผู้ต้องหาที่ได้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่ถูกดำเนินคดีมานั้น ปรากฏว่า ผู้ต้องหาเหล่านี้มีการถูกออกหมายเรียก หมายจับ มีการดำเนินคดีกับผู้ต้องหารายเดียวกันนี้ในหลาย ๆ ท้องที่ ซึ่งเมื่อผู้ต้องหารายดังกล่าวถูกดำเนินคดีในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดแล้ว ผู้ต้องหารายดังกล่าวจะถูกควบคุมตัวอยู่ในอำนาจของศาลนั้น ๆ ทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถนำตัวผู้ต้องหาส่งพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการได้ จึงทำให้เกิดปัญหาพนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวนประเภทนี้

ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวน ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เรื่องการอำนวยความสะดวกธุรกรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุมตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา

ซึ่งในคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติฉบับดังกล่าวนี้ เป็นคำสั่งที่ออกมาใช้บังคับกับการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนมาตั้งแต่ ปีพุทธศักราช 2556 โดยที่มีกำหนดระยะเวลาในการทำสำนวนการสอบสวนไม่สอดคล้องกับระยะเวลาในการทำสำนวนการสอบสวน และการแสวงหาพยานหลักฐาน กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีคดีเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีตเป็นจำนวนมาก ลักษณะการกระทำความผิดของคนร้ายได้เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะคดีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ มีผู้เสียหายเป็นจำนวนมาก แผนประทุษกรรมของคนร้ายมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดทั้งในการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ของพนักงานสอบสวน ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ภายในระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

สำหรับระยะเวลาในการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามคำสั่งดังกล่าวข้างต้น หากเป็นสำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ หมายถึง สำนวนคดีที่รู้จักชื่อชื่อสกุลหรือรู้จักชื่อแต่ไม่รู้จักชื่อสกุลหรือไม่รู้จักชื่อชื่อสกุล แต่มีคำนิรूपพรรณเพียงพอที่จะเขียนภาพเหมือนผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้ ซึ่งมี 2 กรณี คือ กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วไม่มีข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนต่อไป ในกรณีที่เป็นอย่างนี้คดีอาญาทั่วไป พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด 2 เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ หรือรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่หากเป็นสำนวนคดีอุกฉกรรจ์ พนักงานสอบสวนจะต้องทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลา 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษหรือรู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน หากไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวแล้วอาจเป็นการผิดระเบียบแบบแผนปฏิบัติซึ่งอาจเป็นการผิดวินัย โดยในส่วนนี้ เป็นปัญหาในการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเป็นอย่างมาก ทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้ทันภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อรูปคดีได้

ประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับผู้ให้บริการข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์(logfile) อยู่ต่างประเทศ ในปัญหานี้ยังเป็นปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อรวบรวมเข้าสู่สำนวนการสอบสวน โดยที่อาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ ผู้กระทำความผิดอาศัยเทคโนโลยีผ่านทางแอปพลิเคชันเฟสบุ๊ค แอปพลิเคชันไลน์ เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหาย เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องสืบสวนสอบสวนเพื่อติดตามตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีโดยการขอข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับบัญชีผู้ใช้แอปพลิเคชันเฟสบุ๊ค แอปพลิเคชันไลน์ดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ปรากฏว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บัญชีแอปพลิเคชันเฟสบุ๊ค หรือแอปพลิเคชันไลน์ดังกล่าวได้ โดยให้เหตุผลว่าผู้ให้บริการแอปพลิเคชันดังกล่าวเหล่านั้น มีสำนักงานอยู่ในต่างประเทศ ดังนั้นจึงทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถพิสูจน์ทราบตัวบุคคลผู้ขอเปิดใช้บัญชีแอปพลิเคชันดังกล่าวได้

ประการที่สี่ ปัญหาเกี่ยวกับการขอยกข้อยกเว้นเรียกพยานเอกสารจากธนาคารเจ้าของบัญชีในปัญหานี้ พนักงานสอบสวนประสบพบเจอกับปัญหาดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีจำนวนปริมาณคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และผู้กระทำความผิดอาศัยช่องทางจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ในการเปิดบัญชีธนาคาร(บัญชีม้า)ซึ่งเมื่อผู้กระทำความผิดได้หลอกลวงผู้เสียหายจนผู้เสียหายหลงเชื่อและได้มีการโอนเงินหรือทรัพย์สินไปยังบัญชีธนาคารที่ได้เปิดไว้ ภายหลังจากผู้กระทำความผิดได้โอนเงินดังกล่าวกระจายไปยังบัญชีธนาคารอื่น ๆ ที่คนร้ายเปิดไว้จำนวนหลายทอด ทำให้ในการขอระงับการทำธุรกรรมบัญชีธนาคารและขอยกข้อยกเว้นหลักฐานตลอดจนรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของคนร้ายไม่สามารถระงับการทำธุรกรรมไว้ได้ทันทั่วถึง เงินจำนวนดังกล่าวได้กระจายไปยังบัญชีอื่น ๆ อีกหลายบัญชี โดยในการขอยกข้อยกเว้นหลักฐานจากธนาคารผู้ให้บริการดังกล่าวก็ไม่ได้ได้รับการประสานงานภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว พนักงานสอบสวนจึงไม่สามารถกระทำการสืบสวนสอบสวนกับบัญชีธนาคารที่รับโอนต่อ ๆ ไปได้ภายในกำหนดระยะเวลาในการสอบสวน ส่งผลให้ไม่สามารถติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้

จากที่ได้มีการศึกษามาแล้วดังกล่าวข้างต้น พบว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยยังมีปัญหาข้อกฎหมายในทางปฏิบัติที่ทำให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ซึ่งถือว่าเป็นต้นธารแห่งกระบวนการยุติธรรม หากพนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานได้ถูกต้องครบถ้วนทันทั่วถึง ก็จะส่งผลให้สำนวนการสอบสวนในคดีนั้นสามารถนำผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้ ในทางกลับกันหากพนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนก็จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้ โดยผู้ค้นคว้าเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานสอบสวนโดยตรง ได้เห็นถึงปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย

ดังนั้นแล้ว เพื่อให้การดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เหมาะสมและเกิดความเป็นธรรมกับผู้ได้รับความเสียหาย จึงเห็นควรเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นเกิดจากปัญหาปัญหาการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับเจ้าของบัญชีธนาคารและผู้เสียหายดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนหนึ่งของเขตอำนาจของศาลให้สอดคล้องกับเขตอำนาจการสอบสวน ตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พุทธศักราช 2566 โดยให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดี ในคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ได้ทุกท้องที่ ไม่ว่าคดีจะเกิดใน

ท้องถิ่นใดในราชอาณาจักรไทย โดยให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีให้สอดคล้องกับเขตอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นพนักงานสอบสวน เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มีการยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 ในส่วนที่เกี่ยวกับระยะเวลาในการทำสำนวนการสอบสวน ในกรณีที่ไม่มีตัวผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมของพนักงานสอบสวน หรือผู้ต้องหาไม่ได้อยู่ในความควบคุมของศาล โดยให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจทำสำนวนการสอบสวนในคดีประเภทดังกล่าวต่อไปได้ โดยจะต้องให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายเกี่ยวกับอายุความในการฟ้องคดี และในส่วนของคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งดังกล่าว โดยเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับการทำสำนวนการสอบสวนในคดีประเภทนี้ โดยให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสืบสวนสอบสวนตรวจสอบเกี่ยวกับเส้นทางการเงินของคนร้ายในการโอนต่อ ๆ ไปตลอดสาย เพื่อสืบสวนว่าจำนวนเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวไปอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด และมีบุคคลใดที่ได้ร่วมกันกระทำความผิดบ้าง เพื่อจะได้มีระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ขึ้น และสามารถติดตามจับกุมผู้ที่ได้ร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมาดำเนินคดีได้ตามกฎหมาย

ปัญหาเกี่ยวกับผู้ให้บริการข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Logfile) อยู่ในต่างประเทศ โดยที่ มาตรการปราบปรามอาชญากรรมของหน่วยงานรัฐ เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดความร่วมมืออย่างจริงจัง และขาดความร่วมมือระหว่างประเทศของหลายประเทศ การกระทำความผิดมีลักษณะเป็นอาชญากรข้ามชาติมากขึ้น โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกระทบทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจและความสงบสุขในสังคม และเป็นปัญหาความมั่นคงนอกรูปแบบที่ทำนายอำนาจรัฐ โดยอาชญากรข้ามชาติจำนวนมากเข้ามาทำธุรกิจข้ามแดนในประเทศไทย ซึ่งรัฐควรแสวงหามาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศต่อไปโดยเห็นควรเสนอให้มีการเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการขอความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเพิ่มเติมกฎหมายให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประสานงานขอความร่วมมือในการขอข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์จากต่างประเทศโดยตรง

ปัญหาเกี่ยวกับการขอหมายเรียกพยานเอกสารจากธนาคารเจ้าของบัญชี จากปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังพบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนปริมาณคดีที่เกิดขึ้น ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานไม่สามารถจะกระทำได้อย่างรวดเร็ว ผู้ศึกษาเห็นควรเสนอให้มีมาตรการพิเศษในกรณีที่หน่วยงานผู้ให้บริการทางการเงินหรือธนาคารของเจ้าของบัญชีไม่ให้ความร่วมมือ หรือให้ความร่วมมือแต่ล่วงเลยระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ โดยควรมีมาตรการบังคับโทษซึ่งสามารถกระทำได้จริง ซึ่งสามารถดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนคำสั่ง โดยให้รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น และควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันมิให้กฎหมายมีช่องว่างทำให้ผู้ประกอบการธนาคารไม่ให้ความร่วมมือ ขาดจิตสำนึกและความ

รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร สมควรให้หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรภาคเอกชนที่มีบทบาทสำคัญในการควบคุมธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย ร่วมกับหน่วยงานของรัฐมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากสภาพปัญหาที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหามาแล้วใน พบว่าประเทศไทยจำเป็นต้องมีการบัญญัติกฎหมายให้อำนาจพนักงานสอบสวนสามารถเข้าถึงพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามสมควร กรณีเร่งด่วนและกรณีที่เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งง่ายต่อการทำลายให้อำนาจพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้อำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษควรจะมีการนำมาบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเฉพาะกรณีที่เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงควรให้อำนาจเหมือนกับพนักงานเจ้าหน้าที่มาตรา 18-21 ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ. 2550 ที่มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐาน มีอำนาจในการเข้าตรวจข้อมูลคอมพิวเตอร์ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด

เอกสารอ้างอิง

พรเพชร วิชิตชลชัย. การรับฟังข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐาน ปัญหา และเสนอแนะ.

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545.

กฎหมาย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2547.ราชกิจจานุเบกษา. 121, ตอนพิเศษ 79ก (23 ธันวาคม 2547)

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550. ราชกิจจานุเบกษา 124, 27ก (18 มิถุนายน 2550).

พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ.2566

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556